

شکل شناسی:

حشره بالغ شب پره ای عمدتاً با بال های نیمه شفاف یا سفید براق با لبه جلویی قهوه ای و دو لکه سیاه در وسط مشخص می شوند. طول بدن حدود ۱۴ میلی متر و عرض بال حدود ۳۰ میلی متر است. بالها دارای فرنولوم هستند و در حالت استراحت به صورت سقف شیروانی روی بدنه قرار می گیرند. بال های جلو از بال های عقب پهن تر هستند. نرها و ماده ها از نظر طول و عرض تفاوتی ندارند، اگرچه ماده ها دارای منافذ جفت گیری در قسمت ۸ شکم و منافذ تخمک گذاری در قسمت ۹ هستند. همانطور که با چشم غیر مسلح مشاهده می شود می توان پروانه ماده را با داشتن شکم سبز روشن پوشیده با فلس های سفید تشخیص داد. انتهای شکم حشرات نر دارای موهایی است.

تخم ها سفید کمرنگ تا زرد، تخم مرغی شکل، مسطح، با شکل مشبک هستند در ایران تخم ها بیضی تخت، زرد مایل به سبز روشن، ۱/۰۲ میلی متر طول و ۰/۴۹ میلی متر عرض دارند. لارو تازه تفریخ شده و سن دو زرد کم رنگ هستند و بعداً به تدریج سبز رنگ می شوند. حداکثر طول بدن لارو بالغ ۱۸ تا ۲۰ میلی متر است. لارو دارای سه پای سینه ای و پنج پای شکمی است. گاهی اوقات در سنین سوم و چهارم لاروی یک جفت لکه سیاه روی قطعات بدن نزدیک به قسمت جانبی بدن دیده می شود. لارو در حداکثر رشد ۲۰ تا ۲۵ میلی متر طول و به رنگ سبز می باشد.

شفیره ها در ابتدا به رنگ سبز روشن هستند و سپس رنگ آنها قهوه ای می شود. شفیره ها ۱۲ تا ۱۶ میلی متر طول و ۳ تا ۴ میلی متر عرض داشته و درون پیله سفید رنگ کثیفی قرار دارند که از برگ های به هم تنیده شده توسط تارهای ابریشمی ساخته می شود.

این آفت در مناطق انتشارش در حاشیه دریای مدیترانه بندرت دارای اهمیت اقتصادی است ولی در ایران با توجه به کشت روزافزون زیتون و انتقال قلمه بین استان های مختلف و اهمیت میست ها و نهالستان ها که این آفت در آنجاها فعالیت بالایی دارد دارای اهمیت خاصی است. میزبان های پروانه جوانه خوار زیتون شامل گیاهان خانواده Oleaceae و جنس های *Ligustrum Jasminum*, *Olea* و *Phillyrea* و *Fraxinus* می باشند. در ایران امروزه یکی از مهمترین آفات زیتون در استان های گیلان، گرگان، زنجان و قزوین می باشد. این آفت برای مناطق مرکزی و جنوبی کشور جزو آفات قرنطینه داخلی محسوب می شود.

خسارت:

لارو ها پلی فاژ و شب فعال است. لاروها برگ های جوانه های انتهایی را با ترشحات ابریشمی به یکدیگر چسبانده و در سنین اول و دوم از پارانشیم زیرین برگ و در سنین بالاتر کل برگ به جز رگبرگ اصلی را مورد تغذیه قرار می دهند و در شرایط تراکم بالا از پوست ساقه های نرم و نازک و نیز گوشت میوه ها تغذیه می کنند. در آلودگی شدید لارو آفت ممکن است به پالپ میوه نیز حمله نماید ولی تعداد آنها اندک است و خسارتی از این نظر وارد نمی سازند.

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان حفظ نباتات

جوانه خوار زیتون *Jasmine Moth* *Palpita unionalis* (Hübner) Lepidoptera: Pyralidae

معاونت قرنطینه و بهداشت گیاهی

مدیریت تدوین ضوابط، استانداردها و برنامه های کنترل

۱۳۹۹

ردیابی آفت:

ردیابی آفت با استفاده از تله های نوری به آسانی انجام می شود. قرار دادن یک لامپ روشن در شب روی استخر و یا تشت های بزرگ آب به آسانی حشرات بالغ را بدام می اندازد. استفاده از فرمون جنسی نیز مقدور می باشد.

مدیریت آفت:

- اقدامات قرنطینه ای: جلوگیری از حمل و نقل نهال و قلمه های آلوده و از مناطق آلوده به سایر مناطق تاکید می شود. غوطه وری اندام های گیاهی تکثیری (قلمه ها و نهال های ریشه لخت) در محلول های سمی همچون ترکیب مالاتیون، دیازینون و روغن ۵/۰ درصد توصیه می شود.
- کنترل زراعی: از بین بردن پا جوش ها به عنوان منبع اولیه آلودگی و امحاء برگ ها و شاخه های شدیداً آلوده توصیه می شود.
- کنترل شیمیایی: قبل از ورود آفت به داخل برگ و پیچاندن آن استفاده از ترکیبات شیمیایی گوارشی- تماسی مانند مالاتیون، دیمتوات با تکرار ۱۵ روزه توصیه می شود.
- استفاده از تله های نوری برای بدام اندازی حشرات بالغ

زیست شناسی:

پروانه جوانه خوار زیتون یک روز پس از ظهور جفتگیری کرده و از روز سوم تخم ریزی می نماید. ماده ها تخم های خود را بصورت تکی یا یک ردیفی و اغلب در سطح زیرین برگ های جوانه های انتهایی قرار می دهند. تعداد تخم هر حشره ماده از ۱۲۰ تا ۲۳۰ عدد گزارش شده است بیشترین میزان تخم ریزی را در روز سوم دارد. دوره جنینی از ۳ روز در تابستان تا ۹ روز در زمستان متغیر است. این حشره دارای پنج سن لاروی می باشد و طول دوران لاروی به طور متوسط ۲۲ روز می باشد. شفیره در درون پناهگاه های ایجاد شده توسط لاروهای سن آخر تشکیل می شود. طول دوران شفیرگی به طور متوسط ۷ روز است. این حشره در شرایط آزمایشگاهی ۸ نسل کامل و در شرایط منطقه طارم حداقل ۴ نسل کامل تولید می کند. زمستان گذرانی این حشره بیشتر به صورت لاروهای سنین سوم تا پنجم و نیز شفیره ها در لابلای برگ ها خصوصاً جوانه های انتهایی می باشد.

روش انتشار آفت:

انتقال آفت با حمل و نقل قلمه و نهال های آلوده امکان پذیر است و تخم، لارو و شفیره حشره بارها همراه محموله هایی شامل نهال و قلمه به سایر استان ها منتقل گردیده است.

